

PRAMÍNEK JIHLAVA, O. S.

**Skřipácká muzika na IX. ročníku festivalu
„Sharq Taronalari“**

25. – 30. 8. 2013 Samarkand
Uzbekistán

Závěrečná tisková zpráva

Elektronická verze této zprávy je dostupná a adrese <http://www.skripsy.cz>.

Obsah

9th International Music Festival Sharq Taronalari 2013.....	3
Skřipácká muzika.....	4
Složení skřipácké muziky pro festival Sharq Taronalari 2013:	4
Skřipácká muzika v Uzbekistánu.....	5
Média.....	6
Fotografie.....	6
Videa.....	6
Články.....	6
Články v novinách.....	6
Články na webu.....	6
Financování cesty.....	8
Sponzoři.....	8
Poděkování.....	9
Příloha A – Článek v novinách.....	10
Příloha B – Výtah z blogu.....	11
Pátek.....	11
Sobota.....	11
Neděle.....	11
Pondělí.....	12
Úterý.....	12
Středa.....	13
Čtvrtek.....	14
Pátek.....	14

9th International Music Festival Sharq Taronalari 2013

Mezinárodní hudební festival Sharq Taronalari (melodie orientu) se konal v uzbeckém městě Samarkand v roce 2013 již podeváté. Hudební festival má v Samarkandu dlouholetou tradici, od roku 1997 se koná každé dva roky, přičemž v posledních letech se každého ročníku účastní více než padesát hudebních skupin ze všech obydlených světových kontinentů. Festival se koná pod záštitou prezidenta Uzbekistánu, pana Islama Karimova. O festival, přidružené akce a i samotné účastníky festivalu je mezi místními obyvateli velký zájem a přikládají mu nesmírnou váhu, i proto se o účastníky velmi bedlivě zajímají místní média včetně státní televize, která denně vysílá aktuální reportáže a přímé přenosy koncertů nejen do celého Uzbekistánu, ale i do okolních států. Některé záznamy soutěžních vystoupení pak i opakuje v reprízách v průběhu dalších dvou let.

Pořadatel festivalu hradí účastníkům všechny náklady v Uzbekistánu, tedy dopravu z letiště, vyřízení víz, ubytování a stravu. Každý zúčastněný soubor je limitován počtem maximálně šesti vystupujících členů, další dva mohou tvořit doprovod.

Prvním českým účastníkem tohoto festivalu byla v roce 2011 cimbálová muzika Čtyřlístek z Nového Strašecí. Protože vyvolala v Uzbekistánu pozitivní ohlasy, byla Česká republika prostřednictvím ambasády v Taškentu v roce 2013 opět požádána o vyslání dalšího souboru, který by náš stát opět na festivalu reprezentoval. Velvyslanectví se prostřednictvím Ministerstva kultury obrátilo na Folklorní sdružení ČR, aby doporučilo vhodný soubor pro cestu do Uzbekistánu.

Více informací o festivalu lze získat na oficiálním webu <http://sharqtaronalari.uz> (anglicky, rusky).

Skřipácká muzika

Skřipky jsou historický hudební nástroj podobný houslím, od kterých se liší především výrazně hrubší stavbou a tedy i hrubším zvukem. První záznamy o skřipkách na Jihlavsku pochází až ze 14. století, většího rozmachu se dočkaly od poloviny 19. století, kdy je vyráběli zdejší truhláři a koláři, kteří na ně i sami hrávali. V té době se skřipky z oblasti kolem Dušejova rozšířily na celé Jihlavsko. Poslední tradiční skřipácké muziky zanikly v první polovině dvacátého století, v padesátých letech Míla Brtník v rámci souboru Vysočan úspěšně obnovil muziku ve Velkém Beranově, i tato však po nějaké době zanikla.

V současné době se náš soubor pokouší tuto tradici za přispění pana Míly Brtníka nejstaršího znovu obnovit. Tato hudba je naprosto jedinečná v rámci celé České republiky i Evropy, v současné době neexistuje žádné jiné těleso, které by na skřipky aktivně hrálo. Za krátkou dobu našeho snažení se nám již podařilo dosáhnout nemalých úspěchů. Skřipácké muzice byly na začátku letošního roku věnovány dva televizní pořady, v budoucnu budeme vystupovat mimo jiné na prestižním folklorním festivalu konaném v Hradci Králové a Pardubicích, dále na jihlavském Havíření a také na mezinárodním folklorním festivalu ve Strážnici, což je vůbec největší folklorní akce v republice. Skřipácká muzika rovněž zavítala i do kolébky skřípek – Velkého Beranova, kde zpestřila program dne seniorů. Mezi posluchači se nacházeli ještě i pamětníci původních muzik, kteří si znovuzrození muziky velmi pochvalovali.

Skřipácká muzika funguje jako složka folklorního souboru Pramínek Jihlava, o. s.

Složení skřipácké muziky pro festival Sharq Taronalari 2013:

- Marek Čáp (prim)
- Tereza Vlachová (terc)
- Jiří Vaněk (kontr)
- Bc. Matěj Dohnal (skřipácký bass)
- Lenka Prägerová (zpěv)
- Marie Málková (zpěv)
- Ing. Miloslav Brtník (vedoucí souboru, vlajkonoš)

Skřipácká muzika v Uzbekistánu

Za ten týden, co jsme v Uzbekistánu strávili, jsme toho stihli opravdu velkou spoustu, ale hlavně jsme poznali obrovské množství velmi zajímavých lidí snad ze všech koutů světa, ale i místních obyvatel. Bohužel nás ale, stejně jako všechny ostatní účastníky festivalu, drželi pořadatelé poněkud dále od běžného života v Uzbekistánu, který jsme viděli snad jen v horách z vlaku.

V průběhu týdne jsme absolvovali pět vystoupení a stejný počet slavnostních hostin, z toho jen jedna nebyla na naši počest (slavnostní večeře k zahájení festivalu). Rozdali jsme nespočet rozhovorů před televizními kamerami v různých jazycích, k tomu nás ještě několikrát zpovídali novináři s diktafony, dalším jsme své dojmy a poznatky zapisovali přímo do deníků, knih či památníků. Kam jsme přišli, tam se s námi chtěli lidé fotit a ti, kteří nepřišli hned, přicházeli hned po tom, co jsme dohráli. Často jsme usmíváním se do objektivů strávili po koncertě třeba až půl hodiny a naši průvodci nás museli nahánět do mikrobusu.

Samozřejmě jsme stihli navštívit i značné množství památek, pamětihodností a jinak zajímavých míst, ať už to byly chrámy, mauzolea, muzea, trh, metro či restaurace. Při večerních setkáních s ostatními účastníky jsme také stihli diskutovat o tom, co jsme na festivalu viděli a co si o tom myslíme. Získali jsme tak docela zajímavý pohled na dění nejen v Uzbekistánu, ale i jinde ve světě.

Podrobněji si můžete o naší cestě přečíst buď v příloze tohoto dokumentu, nebo celý nezkrácený text na adrese www.skripky.cz.

Média

Fotografie

Námi publikované fotografie.

- Kompletní fotogalerie (519 snímků):
<http://www.flickr.com/photos/matesdohnal/sets/72157635505777568/>
- Zkrácená fotogalerie (výběr, 131 snímků):
www.facebook.com/media/set/?set=a.508851859206358.1073741828.398960703528808

Mimo to jsme se častokrát našli i na fotografiích sdílených ostatními účastníky na facebooku.

Video

Námi natočená videa z festivalu lze rozdělit do dvou kategorií podle obsahu.

- Video z našeho pondělního (nesoutěžního) vystoupení v Jomboy:
http://www.youtube.com/playlist?list=PLMYD8SDVT_iNWhjphV-f-58ZY6qAvUbNo
- Video z ostatního dění na festivalu:
<http://www.youtube.com/playlist?list=PL8qn6zRe9jhjYEUrEyhlNiiOSKT5IhnKV>
<http://flic.kr/p/fQ79He>
<http://flic.kr/p/fQ7b3p>
<http://flic.kr/p/fQadSK>
- Sestřih z místní televize, obsahuje část našeho vystoupení v Okdarju (uzbecky)
<http://www.youtube.com/watch?v=t3sKY9bISuo>

Články

Aktuální informace byly námi průběžně publikovány na adrese www.skripsy.cz.

Články v novinách

- Uzbekistan Today
<http://www.ut.uz/files/newspapers/46.pdf> (rusky, strana 5 dole)
- Sken novin v příloze.

Články na webu

- Češi přivezou letos do Samarkandu unikátní muziku
http://www.mzv.cz/tashkent/cz/zu/akce/sharq_taronalari.html
- Do Uzbekistánu přicestoval folklorní soubor Pramínek
<http://www.mzv.cz/tashkent/cz/zu/akce/praminek1.html>

- Czech folk group visits Uzbekistan
<http://www.uzdaily.com/articles-id-24449.htm#sthash.hHvyHJbA.dpbs> (anglicky)
<http://www.uzdaily.uz/articles-id-16953.htm> (rusky)
- На фестивале «Шарк тароналари» прозвучали первые мелодии (фото)
<http://www.gazeta.uz/2013/08/26/sharq-taronalari/> (rusky)
- We Firmly Believe in the Great Future of the People of Uzbekistan, a Nation of Great History and Rich Cultural Heritage
<http://www.gov.uz/en/press/society/19838> (anglicky)
<http://www.gov.uz/ru/press/society/19815> (rusky)
- Чехия привезет в Самарканд уникальную музыку
<http://www.12news.uz/news/2013/07/09/чехия-привезет-в-самарканд-уникальную/>
(rusky)
- На фестивале «Шарк тароналари» выступит чешский ансамбль Праминек
<http://farishta.uz/culture/culture-news/2271-na-festivale-sharq-taronalari-vystupit-cheshskij-ansambl-praminek> (rusky)
- Většina výše uvedených článků vyšla rovněž v uzbečtině.

Financování cesty

Celkové náklady na cestu sestávaly z ceny letenky pro 7 osob a nástroje, cestovního pojištění a dopravy na letiště a zpět. Víza, doprava v Uzbekistánu, strava a ubytování byly hrazeny pořadatelem festivalu. Dopravu na letiště a zpět se nám podařilo realizovat svépomocí.

- Letenky pro 7 osob a nadměrné zavazadlo: 91 392 Kč
- Cestovní pojištění: 2 835 Kč

Na cestu se nám podařilo získat podporu od statutárního města Jihlavy ve výši $7 \times 5\,000$ Kč, tedy 35 000 Kč. Další finanční dary jsme získali od společností EKAN Servis, s.r.o., Tisk-Reklama, s.r.o. a od pana Františka Lupače. Část nákladů uhradili samotní účastníci zájezdu a zbytek byl doplacen z peněz souboru Pramínek.

Sponzoři

Skřipáckou muziku podpořili:

- Město Jihlava
<http://www.jihlava.cz>
- EKAN Servis, s.r.o.
<http://www.ekanservis.estranky.cz>
- Pramínek Jihlava
<http://praminekjihlava.cz>
- František Lupač
- Tisk-reklama s.r.o.
<http://www.tisk-reklama.cz>

František Lupač

Poděkování

- Českým aeroliniím za poskytnutí skupinové slevy a příkladnou péči o přepravované nástroje.
- Velvyslanectví české republiky v Taškentu za pomoc při vyjednávání skupinové slevy.
- Suhrobu Hasanovovi, který nás prováděl po celou dobu pobytu v Samarkandu.
- Pánům Romanu Masaříkovi a Oldřichu Wachtlovi z ambasády za to, jak se o nás v Uzbekistánu starali.
- Jířímu Vaňkovi staršímu a Zdeňku Krajhanzlovi za dopravu na/z Letiště Václava Havla.
- Pavlovi Bartošovi za dopravu na/z letiště a úpravy bedny na nástroje.
- Firmě EKAN Servis s.r.o. za poskytnutí finančního daru.
- Městu Jihlava za poskytnutou finanční podporu.
- Panu Františku Lupačovi za poskytnutí finančního daru.
- Firmě Tisk-reklama, s.r.o. za výrobu cedule a vlajky.
<http://www.tisk-reklama.cz>
- Folklornímu sdružení ČR za to, že nás na tuto cestu vybralo.

Приложение А – Статья в газете

ежегодно проводится конкурс «На лучшее исполнение национальной песни и инструментальной музыки». Здесь участники выступают по таким направлениям, как народное музыкальное творчество, традиционная классическая музыка, современные национальные песни и инструментальная музыка. Кроме того, по традиции в рамках фестиваля организуются симпозиумы, «круглый стол», научные конференции, художественные и музыкальные выставки.

«Шарк тароналари» имеет большой международный резонанс, я слышала о нем много восторженных отзывов. Сюда приезжают ученые, известные музыканты, композиторы, директора фестивалей со всего мира, чтобы рассказать о музыкальных традициях. Была поражена разнообразием участников конкурса, в котором представлены практически все континенты. Масштаб фестиваля колоссальный, программа насыщена, все сделано на высоком уровне. Хочу поблагодарить организаторов,

фестиваль «Шарк тароналари» вновь откроет много новых имен и поспособствует совершенствованию мастерства исполнителей, а его мелодии, призывающие к благородству, дружбе и миру, навсегда будут вписаны в золотые страницы истории этого превосходного музыкального форума, который имеет мировое значение в деле взаимобогащения и сохранения культур.

Малика АБАЙДУЛИНА,
наш корреспондент.
Фото С. УРМОНОВА, УзА.

— Столь высокое признание моего скромного труда стало возможным лишь благодаря независимости, — не скрывая волнения, делится награжденная орденом «Эл-юрт хурмати» консультант по вопросам религиозного просвещения и духовно-нравственного воспитания схода граждан махалли «Илгор» Шайхантохурского района города Ташкента Назира Иноятова. — Ведь только в годы независимости руководителем нашей страны уделяется такое огромное внимание разви-

СЛОВО — ГОСТЯМ ФЕСТИВАЛЯ

Древний Самарканд раскрыл двери мирового музыкального сообщества

В ЭТИ дни Самарканд радушно встречает прибывающих со всех уголков света музыкантов и исполнителей, которые продемонстрируют мастерство и представят национальные музыкальные традиции своих стран на IX международном музыкальном фестивале «Шарк тароналари».

Позитивный настрой и дух творческого состязания присутствует повсюду, музыкальные коллективы знакомятся с древним городом, его богатой историей, жителями и друг с другом. Они с удовольствием делятся своими яркими впечатлениями и ожиданиями, а также праздничным настроением.

Геберт Давид Габриел, профессор университета Бергена (Норвегия):

— Музыкальные традиции являются неотъемлемой частью общего культурного наследия. Современная молодежь склоняется в сторону увлечения музыкой развлекательного характера или поп-музыкой, и этот вопрос актуален абсолютно для всех народов и стран мира. Очень важно, что ваше государство уделяет особое внимание вопросам развития всестороннего образования молодого поколения, воспитания его в духе национальных и общечеловеческих ценностей.

Узбекистан — страна с богатым культурным наследием,

огромным количеством уникальных исторических памятников, и я очень рад тому, что принимаю участие в этом фестивале-празднике.

Мне кажется, что данный международный форум не только вносит достойный вклад в сохранение и развитие национального музыкального и песенного искусства, но и объединяет людей с разными языками, культурой и традициями, призывает их к красоте и благородству.

Бртник Милослав, руководитель группы «Праминек» (Чехия):

— Международный музыкальный фестиваль «Шарк тароналари» предоставляет возможность услышать национальные песни и мелодии всех континентов, а музыкантам — продемонстрировать собственное мастерство.

В музыке заложен менталитет нации, а афиша фестиваля обещает яркие открытия и впечатления, интересные и разнообразные программы. В этом году фестиваль собрал еще больше участников, новых

талантливых исполнителей и живых легенд — все это ожидает гостей и жителей древнего Самарканда.

Выступление нашей группы продемонстрирует яркий праздник звука, молодости и традиций чешского народа. Думаю, мастерство других фольклорных ансамблей также покорит благодарного зрителя.

Догнал Матей, участник группы «Праминек» (Чехия):

— Мы никогда не встречали столь широкий круг представителей различных культур и участников со всех уголков мира. Отрадно, что такой масштабный форум проходит именно в Самарканде — городе, где древняя цивилизация гармонично перекликается с современностью.

Думаю, звездные вечера и нескончаемый поток музыки зачарует публику, которая соберется на площади Регистан, и миллионную телеаудиторию. Надеюсь, меломаны всех поколений останутся довольны и с нетерпением будут ждать следующего фестиваля «Шарк тароналари»!

Лала Гусейнова, секретарь Союза композиторов Азербайджана, музыковед:

— Представители Азербайджана не в первый раз участвуют в этом престижном и популярном музыкальном фестивале, и это огромное удоволь-

ствие для нас. В эту страну представительство коллективом достойно участвовал престижных межфорумах, исполненные мугамы — оркестрального искусства.

Находясь в Самаре, особенно впечатлены архитектурным богатейшим восточной культуры равно связанной духовностью. Все атмосфера, климат, архитектурные — располагает к полностью показателем лучшим его и

В наших странах большое внимание и реставрации исторических памятников и восстановлению культурных ценностей музыкальный фестиваль тем, что он объединяет все народы и встретит любимого не только из востока и со всего света данный музыкальный фестиваль народов

Махбуба Машаева, директор группы, министерства культуры Бангладеш:

— Это очень интересно для нас всеми нами любимо

Příloha B – Výtah z blogu

Následující text je zkrácenou verzí blogových zápisků, které byly publikovány přímo z Uzbekistánu na webu <http://www.skripsy.cz>.

Pátek

Skřipácká muzika odletěla na festival z Letiště Václava Havla v Praze dne 23. srpna 2013 letem ČSA v počtu sedmi lidí, sedmi kufrů a jedné sedmdesátikilové dřevěné bedny s nástroji přímou linkou do Taškentu. Let trval bezmála šest hodin, probíhal bez komplikací. Na letišti v Taškentu na nás čekal u schodů z letadla zvláštní mikrobusek, který nás odvezl k VIP pasové kontrole. Tam jsme vyplnili potřebné dokumenty a po chvíli dostali do pasů víza. Posléze jsme v doprovodu pana Romana Masaříka (zástupce velvyslance) odcestovali mikrobusem do hotelu Ozbekiston v samotném centru Taškentu.

Sobota

Následující den nás čekala výměna peněz za uzbecké Sumy, vystoupení v machale (čtvrť), kde se nachází i česká ambasáda. Při tomto koncertě jsme si vyzkoušeli, jaké to je vystupovat v místním velmi horkém, ale suchém klimatu (denní teploty se po celou dobu pohybovaly mezi 33 a 38 °C), také jsme zjistili, jaké je místní publikum. Lze ho charakterizovat jako vřelé, nadšené a hlavně velmi početné. Připadalo nám, že přišli snad úplně všichni lidé ze sousedství a ještě každý vzal kamaráda z jiné čtvrti. Velice ochotně se hlásili i na učení tanců. Celou dobu v ruském jazyce diváky instruoval a informoval pan Masařík. Po koncertě nás místní lidé pozvali na hostinu, kde jsme poznali některé místní zvyky a ochutnali tradiční pokrmy. Pak nás ještě pan Masařík vzal na projížďku městem, večeri v hotelu, vyzkoušeli jsme i taškentské metro a nakonec nás čekalo posezení se zaměstnanci ambasády na ambasádě.

Neděle

Neděle byla v zpočátku v duchu cestování. V 7 hodin ráno (po snídani) jsme naložili bednu s nástroji a jeli na nádraží, kde na nás čekal vlak směr Samarkand. Cesta vedla přes hory, trvala asi tři hodiny, za tu dobu jsme se seznámili s některými dalšími účastníky festivalu (dámy z Walesu, černoši z Madagaskaru, Španělé, Francouzi...) a také s Uzbeky, ať už to byli náhodní cestující nebo novináři. V Samarkandu na nádraží nás čekalo velkolepé přivítání, dostali jsme k sobě člověka, který se o nás dále po čas festivalu staral. Naštěstí uměl anglicky. Odvezli nás do hotelu Afrosiab, ubytovali jsme se a bylo nám sděleno, že naše soutěžní vystoupení je už večer. To nás trochu rozhodilo, ale nakonec jsme se s tím smířili.

Při vstupu na náměstí Registan, kde se koncerty konaly, nastal další velký šok. Všimli jsme si sice stálého policejního doprovodu, ale že nám budou nástroje kontrolovat policejní psi a vojáci s minohledáčkou, to jsme nečekali. Z vystoupení jsme měli velmi dobrý pocit („Tak dobře jsme to snad nikdy nezahráli.“), po vystoupení se k nám nahrnula reportérka místní televize, která

okamžitě chtěla rozhovor. V ruštině, takže to byl úkol pro pana Brtníka. Nakonec chtěla i pár slov česky. Ten večer měli soutěžní vystoupení skupiny ještě z těchto zemí: Ukrajina, Bangladéš, Bělorusko, Malajsie, Burkina Faso, Kyrgyzstán, Francie, Španělsko a Ázerbájdžán. Po těžkém dni jsme padli a spali.

Pondělí

V pondělí jsme měli volno. Bohužel, organizátoři festivalu nebyli moc ochotní nás pustit samotné do města, byli jsme takoví vězni v hotelu. První den nám to ani nevadilo, volno jsme využili k odpočinku po třech hektických dnech. K hotelu patřil i bazén, takže jsme mnoho času strávili i tam. Po obědě jsme se dozvěděli program na večer. Kolem šesté hodiny jsme odjeli do městečka Jomboy, kde jsme spolu s dalšími účastníky festivalu měli vystoupení pro místní obyvatele. Opět přišli snad všichni, opět nás velmi srdečně vítali a ještě srdečněji hostili. Při vystoupení zpěvačky z Ázerbájdžánu nás dokonce vytáhli před pódium tancovat. V průběhu ostatních vystoupení jsme byli opět zpovídáni televizními reportéry, novináři i místními lidmi, kteří chtěli třeba jen něco zapsat do památníčku.

Po koncertě následovala pro účastníky večere s místními představiteli. Ukázalo se, že jsme byli v jistých ohledech velmi nezkušení. Například jsme si mysleli, že celá večere už je připravena na stole. U stolu s námi seděl místní starosta. Pomalu jsme tedy jedli, snědli víceméně všechno, bylo toho pro nás tak akorát. Když pak ale začali nosit polévku, pochopili jsme, že nás hlavní chod teprve čeká, došlo i na dezert. Mezi tím se místní střídali v proslovech a přípitcích (proslov = přípitek), nakonec chtěli pronést přípitek i od nás. Když vedle sedící Ukrajinci zjistili naši národnost, připíjelo se dál jen tak „za družbu“.

Po večeri jsme odjeli do hotelu, kam jsme dorazili kolem půlnoci. Tou dobou se na velké hotelové terase rozjížděla jam session, která trvala až do rána. Různí hudebníci přinesli své nástroje, ať už to byly bubny, píšťaly či cokoli jiného a hráli všichni společně nebo každý zvlášť, opět za velkého zájmu ostatních účastníků i reportérů televize. Přidali jsme se i my se skřípkami, naše hudba se asi velmi líbila, publikum u nás vydrželo asi půl hodiny, největší zážitek přišel nakonec, když jsme na skřípky doprovázeli přední uzbecké operní pěvce při skladbě O Sole Mio.

Úterý

Úterní dopoledne i odpoledne se neslo v podobném duchu jako to pondělní, tedy odpočinek a bazén, z hotelu ani krok. Večer nás čekalo slavnostní zahájení festivalu za účasti prezidenta Islama Karimova. Kvůli jeho přítomnosti panovala ten den ještě silnější bezpečnostní opatření než jindy, pro vstup na ceremoniál bylo nutné mít s sebou pozvánku s kolkem vydanou na jméno, cestovní pas, žádné telefony, fotoaparáty... A zde nastal problém. Jedna z našich pozvánek byla napsaná na špatné jméno. Naštěstí, po půldenním běhání, zařizování, domlouvání a dohadování jsme se nakonec na ceremoniál dostali všichni. Museli jsme tam být už hodinu před začátkem, což jsme se dozvěděli dost těsně před odjezdem, takže jsme se ani nestihli obléct do krojů. Na začátku ceremoniálu byly proslovy pana prezidenta a generální ředitelky UNESCO,

paní Iriny Bokovové. Protože byl první projev překládán z uzbečtiny do angličtiny a druhý opačně, dohromady trvaly asi 40 minut, a bylo tedy velmi těžké neusnout.

Pak už začala velkolepá hodinová show, kde se vystřídaly stovky účinkujících, zakončená ohňostrojem. Jako lehká vada na kráse nám připadal fakt, že všechna vystoupení jsou na playback. Ale vzhledem k tomu, že se ceremoniál vysílal živě i do okolních zemí a Uzbekistán si nejspíše nechtěl případně uříznout mezi sousedy ostudu, dá se to pochopit. Jak vystoupení gradovalo, začalo publikum postupně tančit. I pan prezident a celá politická vrchnost. Ne všichni však úplně dobrovolně. V hledišti se pohybovali příslušníci tajné policie v oblecích, kteří měli za úkol hlavně účastníky v krojích roztancovat. Na záběrech televizních kamer pak jistě vypadali šťastně tančící arabští šejkové vedle běloruských bábušek a odměřených Korejek velmi dobře.

Po ceremoniálu následovala oficiální večeře v hotelu. Opět na pozvánky, rozmístění přesně podle čísel stolů. Večeře už se ale prezident neúčastnil, musel nám stačit premiér a opět generální ředitelka UNESCO. Ti opět pronesli ještě nějaké proslovy, pak už se ale hlavně jedlo, tančilo a debatovalo. Na této večeři jsme navázali nová přátelství, například s Korejkami, Poláky, zpěvačkou z Estonska a dalšími, zpěváka z Madagaskaru už jsme znali z vlaku.

Středa

Středa byla dnem, kdy jsme se konečně dozvěděli, jak se jmenuje náš průvodce. Dostali jsme totiž na krk takové ty kartičky se jmény. Další výbornou zprávou bylo to, že jsme se konečně dostali ven z hotelu, v programu jsme totiž měli prohlídku místních památek. Horší zprávou bylo to, že se dostavily očekávané střevní potíže. No, nevádí. Celý den jsme zvládli jezdit a chodit po památkách, viděli jsme toho opravdu hodně, pro podrobnější popis prosím navštivte web.

Večer jsme opět jeli vystupovat do blízkého městečka Okdarju. Bohužel, jsme nejeli všichni, na Terezu ve formě úpalu dolehlo celodenní chození po památkách, k čemuž se přidaly ještě již zmíněné střevní potíže a rostoucí zuby moudrosti. Její skřipácký part tedy na vystoupení více či méně úspěšně převzala Maruška. Po příjezdu na místo nás ale nejdříve čekala návštěva místních nových domů a jejich obyvatel, kteří nás pohostili chlebem (lěpoškou), sušeným ovocem a čajem. Jako dárek jsme dostali místní tradiční kabát. Pak už přišlo vystoupení. Spolu s námi vystupovali ještě Bělorusky, Malajci, Burkiňané a Turkmeni. Koncert se konal v místním centru, kde byla soustředěna veškerá občanská vybavenost, tedy obchod, hřiště, doktor, administrativa, škola... Jen tam chyběl normální záchod (byl tam jen turecký – díra v zemi a dvě cihly vedle), což byl trochu problém. Byli tam opět nejspíš všichni místní a vzali snad i ty nejbližší příbuzné.

Po vystoupení následovala opět večeře v místním kulturním centru, které bylo asi o půl kilometru dál. Přejížděli jsme tam autobusem, což nám dalo falešnou naději, že bychom mohli jet hned do hotelu. Trochu negativní zážitek z večeře způsobilo to, že nám stále a pořád někdo nutil další a další vodku, jídlo byl už třetí den po sobě pilaf, k jídlu hrála místní skupina, jejíž zvukař se asi vyžíval v co největší hlasitosti a co nejsilnějších výškách (což byla při „kvalitě“ aparatury vražedná kombinace). A hlavně tam taky nebyl normální záchod. Když už to vypadalo, že party končí, oficiální dary byly předány a mohli bychom jet domů, ujaly se mikrofonu běloruské bábušky a začaly s harmonikou zpívat nesmrtelné hity jako Kalinka, Kat'uška a další. Svůj výstup ještě

proložily proslovem o tom, jak strašně litují rozpadu SSSR a toho, že už nejsou s Uzbeky jeden národ. A pak jsme konečně odjeli.

Čtvrtek

Když jsme našemu průvodci řekli, že by nás lidi z velvyslanectví mohli vzít na výlet do Buchary, docela se zděsil. Podle organizátorů jsme nesměli sami pomalu opustit hotel, natož město. Místo toho nás tedy opět čekalo putování po památkách, tentokrát ale po středečních nevolnostech už i s lékařským doprovodem. Naše „kolona“ tedy vypadala docela vtipně, jeli jsme ve složení policejní auto – mikrobuse – sanitka. S námi se ještě svezli dva chlapíci z Ománu. Kromě památek se nám podařilo dostat se i na tržiště, kde jsme viděli spoustu nových zajímavých věcí, především co a jak místní nakupují, prodávají a jak moc se dá smlouvat.

Večer nás čekal náš poslední koncert, tentokrát v místní hudební škole. Kromě nás vystupovali Francouzi, Thajci, duo z Estonska, Iránci, cikánská cimbálovka ze Slovenska a také žáci té školy. Tento koncert nám trochu připomněl koncerty v Česku. Hlediště bylo poloprázdné, někteří posluchači nevydrželi až do konce (převážně rodiče vystupujících dětí). Možná za to trochu mohla dramaturgie koncertu, byl totiž rozdělen do asi dvacetiminutových bloků podle jednotlivých národností a řekněme, že někteří umělci trochu nudili i nás. Kolegové ze Slovenska nemohli pochopit, jak na skřipky můžeme hrát (byly na ně moc hrubé), takové nástroje prý ještě v životě neviděli. Po příjezdu do hotelu a po večeri nás ale ochotně nechali zahrát na svoje nástroje, takže tu noc se v hale hotelu tancovalo na cimbálovku a pilo skoro české pivo z místního pivovaru.

Pátek

Poslední den v Samarkandu. Jediná povinnost, jakou jsme ten den měli, bylo sbalit si věci a zajistit na další den odvoz z Prahy do Jihlavy. Na závěrečný ceremoniál bychom možná ani nemuseli, ale zase co kdybychom náhodou něco vyhráli? Ale popořadě. Dopoledne jsme si sbalili věci a po obědě jsme v doprovodu pana Wachtla (další zaměstnanec velvyslanectví) vyrazili na jedno pivo do restaurace Zlatá Praha. Pivo z místního pivovaru chutnalo jako české. Po prohlídce restaurace jsme se ještě stavili do města, ale kousek dál od nablýskaných šestiproudých bulvárů. Pak rychle do hotelu dobalit poslední věci, nachystat něco na cestu a hurá na závěrečný ceremoniál. Byl trochu podobný jako ten zahajovací, ale ubylo vystoupení, aby zbylo více času na předávání ocenění. Nic jsme nevyhráli, tak snad příště.

Došli jsme zpět do hotelu, kde už na nás čekala obě auta z velvyslanectví, pánové Masařík i Wachtl a jejich řidiči. Dokonce zvládli nakoupit i chleby na cestu, večeri jsme totiž nestihli. Čekala nás čtyřhodinová cesta po dálnici do Taškentu. Po dálnici, kde sice skoro nikdo nekontroluje rychlost (obzvlášť, když máte diplomatické značky), ale taky se na ni nikdo neobtěžoval nakreslit jízdní pruhy, občas na vás vykoukne vůz tažený koněm, traktor, stánek při krajnici nebo prostě obrovská díra. Zlatá dálnice D1. Cestou se nám podařilo na jednom z aut docela škaredě prorazit gumu, naštěstí se to podařilo opravit a zdrželo nás to asi jen na 15 minut.

Na letiště jsme dorazili se slušným předstihem, museli jsme se odbavit, odbavit naši truhlu a vyplnit podobné papíry, jaké jsme vyplňovali při příjezdu. K vyplňování a čekání jsme byli opět usazeni do VIP salonku letiště, kde nám byla nabídnuta káva, čaj a další pohoštění, dokonce tam byla i obrovská televize, na které právě běžel fotbalový zápas, a kolem křesla. Pomalu se blížil čas odletu, ale nic se nedělo, trochu jsme znervózněli. S koncem fotbalu se ale letiště opět dalo do pohybu a my jsme se mohli přesunout na palubu letadla, bohužel však už jen do turistické třídy. Do Prahy jsme přiletěli po šesté ráno.